

9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR

MÅL 9: BYGGA MOTSTÅNDSKRAFTIG INFRASTRUKTUR, VERKA FÖR EN INKLUDERANDE OCH HÅLLBAR INDUSTRIALISERING SAMT FRÄMJA INNOVATION

Ekonomisk tillväxt kan ses som ett sätt att tillföra samhället de resurser som behövs för att genomföra de nya globala målen för hållbar utveckling. Tillväxt är en av huvudkomponenterna i mål 9 – men det är viktigt att komma ihåg att de nyckelord som måste leda tillväxten är hållbarhet och inkludering.

Delmål

9.1 Bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur av hög kvalitet, inklusive regional och gränsöverskridande infrastruktur, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande, med fokus på ekonomiskt överkomlig och rättvis tillgång för alla.

9.2 Verka för en inkluderande och hållbar industrialisering. Till 2030 avsevärt öka industrins andel av sysselsättning och BNP, i enlighet med nationella förhållanden, och fördubbla denna andel i de minst utvecklade länderna.

9.3 Öka tillgången för småskaliga industriföretag och andra företag, i synnerhet i utvecklingsländerna, till finansiella tjänster inklusive överkomliga krediter samt deras integrering i värdekedjor och marknader.

9.4 Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser. Alla länder vidtar åtgärder i enlighet med sina respektive förutsättningar.

9.5 Förbättra den vetenskapliga forskningen och industrisektorernas tekniska kapacitet i alla länder, i synnerhet utvecklingsländerna, bland annat genom att till 2030 uppmuntra innovation och väsentligt öka det antal personer som arbetar med forskning och utveckling per 1 miljon människor liksom de offentliga och privata utgifterna för forskning och utveckling.

9.a Främja utbyggnad av hållbar och motståndskraftig infrastruktur i utvecklingsländerna genom ökat finansiellt, teknologiskt och tekniskt stöd till afrikanska länder, de minst utvecklade länderna, kustlösa utvecklingsländer och små önationer under utveckling.

9.b Stödja inhemsk teknikutveckling, forskning och innovation i utvecklingsländerna, inklusive genom att säkerställa en gynnsam policymiljö för exempelvis industriell diversifiering och förädling av råvaror.

9.c Väsentligt öka tillgången till informations- och kommunikationsteknik samt eftersträva allmän och ekonomiskt överkomlig tillgång till internet i de minst utvecklade länderna senast 2020.

Här berättar Swedwatch om sin syn på mål 9.

Henrik Fröjmark, tillförordnad kanslischef på Swedwatch, ser flera fördelar med mål 9 men även svåra målkonflikter som måste lösas. I målet går det bland annat att se en positiv breddning av perspektivet på infrastruktur i fattiga länder. Perspektivet har rört sig bort från en snäv syn på infrastruktur som vägar och vattenledningar mot att även inkludera institutioner såsom universitet och infrastruktur som binder samman länder och regioner. Även delmål 9.c som handlar om forskning, innovation och tillgång till internet i de minst utvecklade länderna är viktigt. Fröjmark menar dock att det stora fokus som läggs på industriell utveckling i målet behöver problematiseras.

Industriell tillväxt är ofta förknippat med stora hållbarhetsutmaningar, speciellt i låginkomstländer med bristfälliga strukturer och system för att säkerställa att miljömässiga och sociala krav efterlevs. Dessutom är målet baserat på en gammal trend; i dag sker nämligen den största förflyttningen av arbetskraft från jordbruket till tjänstesektorn, som inte nämns alls, och inte till industrin som tidigare var fallet.

”Vi har bara en planet och begränsade tillgångar, med en befolkning som växer mer och mer. Om industrin fortsätter att se ut som den gör i dag blir det ohållbart även om vi förvisso ser att tillverkningsindustrin på sikt kommer att bli mer och mer hållbar. I takt med den teknologiska utvecklingen minskar dessutom det relativa behovet av arbetskraft”, säger Fröjmark.

Enligt Swedwatch krävs ett bättre resonemang om vad hållbar tillväxt innebär och hur den ska ske. Då blir det också tydligt att ökad industrialisering inte kan vara hela svaret.

Att skattefrågor inte nämns i målet är en annan brist. Extremt stora resurser försvinner varje år i skatteflykt vilket är ett stort hinder för länders utveckling. Att inte betala levnadslöner är ett annat exempel på hur företag på ett otillbörligt sätt för resurser ut från ett land. Arbetskraft är en produktionsfaktor, och alla led i värdekedjan måste lära sig att betala det fulla priset för vad något faktiskt kostar. I slutändan handlar det om att de resurser som skapas i ett land måste stanna där.

Swedwatch är en ideell research-organisation som bildades av ett flertal svenska civilsamhällesorganisationer för att granska och öka medvetenheten om näringslivets påverkan på mänskliga rättigheter och miljö. Något som de kommer att fortsätta göra även i koppling till de åtaganden som gjorts i Agenda 2030.

”**DET STORA FOKUS SOM LÄGGS PÅ INDUSTRIELL UTVECKLING BEHÖVER PROBLEMATISERAS**

*Henrik Fröjmark,
tillförordnad kanslischef på Swedwatch*